

MALMÖ
ACADEMY
OF MUSIC

Violinsang som øvemodel

Grundlæggende metoder og tilgange.

Amalie Malmgren Asmild

2023

Abstract

I dette studie har jeg anvendt logbogsnotationer og simple indspildninger til at analysere 20 øvetilfælde, hvor jeg har undersøgt og afprøvet forskellige øvestrategier for at overkomme udfordringerne ved simultan violinspil og sang (violinsang). Gennem analyse af logbog og interview med musikere som har erfaring på dette område, har jeg opnået en større forståelse for mine egne tekniske udfordringer og de generelle årsager til de intonations- og koordinationsvanskeligheder, som kan opstå under udførelsen af violinsang. Jeg har fundet frem til velfungerende øvelser, metoder og tilgange som bidrager til at opbygge en grundlæggende ”teknik” for violinsang gennem at træne gehør, intonation, koordination og ergonomisk bevidsthed. Øvelserne har givet mig større teknisk sikkerhed i simultant violinspil og sang og understøttet et mere bevidst musikalsk udtryk.

Key words

Simultant violinspil og sang, violinsang, Intonation, kunstnerisk forskning

Abstract

In this study, I have used logbook notations and simple recordings to analyze 20 of my own practice sessions, where I have examined and tested different practice strategies to overcome the challenges of simultaneous violin playing and singing (violin singing). Through analysis of the logbook and interviews with musicians who have experience in this field, I have gained a greater understanding of my own technical challenges and the general challenges of intonation and coordination that can arise during the performance of violin singing. I have found well-functioning exercises, methods and approaches that contribute to building a basic "technique" for violin singing through ear training, training of intonation, coordination, and ergonomics. The exercises have given me a greater technical security in violin singing and supported me with a more conscious musical expression.

Key words

Simultaneous violin and singing, violin singing, intonation, artistic research.

Indhold

Introduktion	5
Formål	5
Metode	6
Udfordringer ved simultant violinspil og sang	6
Analyse af en øveproces	8
Balance i lydstyrke og ergonomi	9
Intonation	10
Indstudering	12
Konklusion og diskussion	13
Referencer	15
Bilag	16

Introduktion

Som musiker har jeg længe anvendt både violin og sang som en del af mit musikalske virke i to separate roller.

Min rejse mod simultant violinspil og sang (violinsang) startede med en duokonstellation hvor jeg spillede sammen med en perkussionist. Som det eneste melodiinstrument fik jeg ansvaret for både melodi og akkompagnement og snart begyndte violinen at få en akkompagnerende rolle i de sangbaserede stykker. Det viste sig at være en frustrerende proces. Jeg opdagede hurtigt at selv den simpleste tone på violinen blev utroligt svær at spille, når jeg forsøgte at kombinere den med sangstemmen. Selv efter lang tids øvelse oplevede jeg stadig problemer med at finde en balance mellem sangstemmen og violinen. Sangstemmen var ofte for svag, jeg havde svært ved mentalt at adskille de to instrumenter og nogle gange oplevede jeg intonationsproblemer, som kun opstod, når jeg forsøgte at kombinere begge instrumenter. Efter en række koncerter kunne jeg spille et simpelt akkompagnement på violinen og synge samtidigt, men det var stadig en stor udfordring, hver gang jeg skulle kombinere violinspil og sang i et nyt stykke musik.

Gennem denne undersøgelse har jeg analyseret de tekniske udfordringer, som instrumentkombinationen skaber, hvilket gør det lettere at bryde dem ned i deres bestanddele og arbejde med dem isoleret. Nogle udfordringer er generelle og andre er specifikke for mit eget musikalske virke. Jeg har arbejdet med grundlæggende øvelser, afprøvet forskellige metoder og analyseret min proces over et begrænset antal øvetilfælde.

Målet er at finde frem til velfungerende øvelser, metoder og tilgange, som kan opbygge en slags grundlæggende "teknik" for simultant violinspil og sang samt at øge min forståelse for mine egne tekniske udfordringer, og hvordan jeg kan arbejde med dem.

Formål

I dette studie har jeg undersøgt og afprøvet forskellige øvestrategier for at overkomme udfordringerne ved simultant violinspil og sang (violinsang). Målet har været at øge min forståelse for mine egne specifikke udfordringer og at finde frem til velfungerende øvelser, metoder og tilgange som kan opbygge en grundlæggende "teknik" for violinsang. Gennem projektet sigter jeg mod at skabe en teknisk forankring som vil gøre det muligt at anvende violinsang i mine fremtidige musikalske projekter med større teknisk sikkerhed, bevidsthed og et frit musikalsk udtryk.

De følgende spørgsmål ligger til grund for denne undersøgelse.

Hvilke specifikke udfordringer i denne instrumentkombination gør at det bliver så svært at kombinere de to instrumenter? Hvilke øvestrategier kan man udvikle for at overkomme udfordringerne? Og hvordan kan simultant violinspil og sang påvirke mit eget musikalske virke og bidrage til min musikalske og kunstneriske udvikling?

Der findes kun en begrænset mængde kunstnerisk forskning i simultant violinspil og sang. Forskningen i indlæringsprocesser for violinsang er sjældent udført af musikere med udgangspunkt i et grundlæggende niveau. Mange musikere særligt indenfor folke- og

verdensmusikscenen samt den rytmiske musikscene har ofte nytte af at anvende violinsang i simple sammenhænge såsom unisont violinspil og sang eller sang med et simpelt akkompagnement. Gennem denne undersøgelse, håber jeg på at kunne klargøre en øve- og indlæringsproces fra et grundlæggende teknisk udgangspunkt.

Gennem undersøgelsen og gennem at kortlægge mine egen udfordringer, og hvordan jeg har arbejdet med dem, håber jeg på at kunne bidrage med metoder og inspiration til andre violinister og sangere, som ønsker at kombinere disse to instrumenter.

Metode

Dette er et kunstnerisk studie som anvender musikeren selv som forskningsobjekt. Studiet fremlægger og analyserer en individuel øveproces. I dette studie har jeg anvendt logbogsnotationer som den primære metode til at undersøge min egen proces og udvikling i simultant violinspil og sang. Jeg har udført, noteret samt analyseret 20 øvetilfælde af forskellig varighed, som er fordelt ud over 5 måneder. Øvetilfældene er gennemsnitligt 35 minutter lange. Sammenlagt udgør de tolv og en halv times øvning, som ligger til grund for analysen.

I hvert logbogsnotat har jeg noteret hvilke øvelser, jeg har anvendt samt mine observationer, refleksioner og udfordringer undervejs. Det kan være svært at danne sig et objektive billede af øvelsernes effekt uden at høre dem udefra. Derfor afsluttede jeg hvert øvetilfælde med at lave en indspilning af den pågældende øvning, hvorefter jeg noterede mine observationer fra indspilningen løbende under sektionen ”observationer” i logbogen sammen med alle eventuelle refleksioner dette ledte til under den pågældende dato. Jeg har haft et særligt fokus på observationer vedrørende frasering og intonation.

Udover notater fra logbogen har jeg også anvendt to simple videoindspilninger af min forestilling *Pamoja og den magiske tromme*, hvor jeg blander violinspil og sang til at komplementere analysen. Den ene video er fra en forestilling, jeg spillede i juli 2022 inden jeg begyndte min systematiske øvning og den anden video er fra en forestilling jeg spillede med det samme koncertprogram i marts 2023, da jeg var tæt på at afslutte min øvning.

Jeg har desuden interviewet musikerne Päivi Hirvonen (Finland) og Laura Cortese (USA). Begge musikere har baseret deres kunstneriske udtryk på violinsang, og de har begge arbejdet med dette gennem mange år. Samtalerne med de to musikere bruges til at sætte mine egne oplevelser i perspektiv.

Udfordringer ved simultant violinspil og sang

I sin kunstneriske doktorandafhandling *Soolosoitan mahti*¹ (2020) beskriver Päivi Hirvonen forskellen på ”violinakkompagnement” og ”violinsang,” et begreb tidligere defineret af Hanni Autere i *Viululaulaja*.² (2011) Begge begreber definerer en måde simultant at

¹ Hirvonen, P. (2020) PhD. *Soolosoitan mahti / The power of soloing*. Sibelius Akademiet, Helsinki. Bemærk at afhandlingen er oversat fra finsk til engelsk via google translate. Afhandlingen citeres ikke ordret men der refereres til relevante pointer i denne undersøgelse.

² Autere, H. (2011) PhD. *Viululaulaja /The Fiddle singer*. Sibelius akademiet. Bemærk at afhandlingen er oversat fra finsk til engelsk via google translate. Det samme gør sig gældende som ved referencen ovenfor.

kontrollere violinen og sangstemmen for at få dem til at virke som et hele. Men hvor violinakkompagnement har sangen i fokus og violinens vigtigste rolle er at fungere som akkompagnement, bryder violinsang med denne rollefordeling. I violinsang skifter de musikalske roller frit mellem de to instrumenter, så både sangstemmen og violinen udgør melodi, harmonik og rytme på forskellige tidspunkter i den musikalske helhed. I dette studie anvender jeg ordet ”violinsang” til at beskrive alle typer af simultant violinspil og sang, når intet andet er indikeret.

Det er teknisk sværere at synge og spille violin samtidigt end at synge i kombination med andre instrumenter. Da andre instrumenter er mere typiske i kombination med sang, har det derfor ikke været nødvendigt at opfinde separate termer såsom ”violinakkompagnement” og ”violinsang.”

Udfordringerne er blandt andet forårsaget af violinens nærhed til øret, af ergonomiske problemer grundet violinens placering, samt egenskaber ved selve instrumenterne blandt andet at de kræver fokus på intonation, tonekvalitet og frasering og ofte er associeret med en melodisk rolle og tankegang.

Den klassiske violins position tæt mod halsens venstre side og med hagen en anelse sidelæns hvilende på hagebrættet udgør en ergonomisk udfordring for traditionel sangteknik. Hagens lette sidevendte tryk mod hagebrættet giver ofte svage spændinger i kæben, og gennem en svag drejning af halsen mister kroppen sin centrering og en anelse spænding opstår i den ene side af halsen.

Amerikanske Oldtimeviolinister har en særlig løsning på det ergonomiske problem. Oldtime er en genrebetegnelse for en gren af amerikansk folkemusik, som har en længere tradition for at kombinere violinspil og sang. Dette var særligt praktisk når violinister skulle spille alene til dans, da de ofte havde brug for at synge eller instruere samtidigt.³ Mange af disse violinister vælger at forlade den klassiske positur og sænke violinen fra hagen så den i stedet holdes oppe af venstre hånd og kravebenet. Dette frigør kæben og tillader hovedet at blive holdt i en centreret og afslappet position. Det sætter dog begrænsninger for hvor kompliceret violinisten kan spille da violinen holdes i en mindre stabil position og venstrehånden fastlåses. Men da ”Amerikansk Oldtime” næste aldrig kræver positionsskift og ofte anvender ”violinakkompagnement” hvor violinen spiller simple akkompagnementsmønstre med dobbeltgreb, eller dublerer melodien under sangdelene fungerer denne teknik.

En af de mest indflydelsesrige nulevende musikere inden for denne tradition er Bruce Molsky. Han var også en af de første til at udgive et undervisningsmateriale på DVD⁴ (2006) i violinsang og med fokus på violinakkompagnement. Han har været inspirationskilde for en ny generation af violinsangere. På en video hvor Bruce Molsky spiller *Cottoneye Joe*⁵ (2008) ses det tydeligt hvordan han sænker violinen fra hagen under sangdelene for at frigøre kæben.

³ Haigh, C. Fiddle singing. Hentet d. 27-03-2023 fra: [Fiddle Singing \(fiddlingaround.co.uk\)](http://fiddlingaround.co.uk)

⁴ Molsky, B. (2006) Singing with the fiddle. Accompanying old time songs and ballads. DVD-coverbeskrivelse hentet d. 27-03-2023 fra: <https://www.amazon.com/Singing-Fiddle-Accompanying-Time-Songs-Ballads/dp/B000JK8O8Q>

⁵ Molsky, B. Cottoneye Joe. (2008) Hentet fra youtube d. 27-03-2023: [Bruce Molsky - Cottoneye Joe - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Idag findes der en række moderne udstyrløsninger på det ergonomiske problem. For eksempel er den elektriske violin *Viper*⁶ konstrueret med et særligt skulderstøtte system, som fjerner behovet for en hagestøtte.

Mange violinister beskriver en oplevelse af forskellige grader af mental overvældelse, når de forsøger at kombinere violinspil og sang, som gør det svært at adskille de to instrumenter. I mit interview med Laura Cortese⁷ (2023) sammenligner hun sin oplevelse med den oplevelse børn har første gang de skal åbne et skruelåg og de pludselig stikker tungen ud af munden, fordi de ikke kan koncentrere sig om at holde munden lukket. Til en online paneldiskussion *Livestream on singing and playing violin*⁸ (2020) nævner violinist og sanger Val Vigoda:

” When I started trying to do it, it felt like my brain was coming apart. It was so uncomfortable. When I even tried to do something as simple as play an A and sing an A at the same time, I couldn’t quite tell which was doing what.” (3.30)

I mit interview med Päivi Hirvonen⁹ (2023) refererer hun til en lignende oplevelse:

”It is not quite the same as playing the piano or guitar, it causes a weirdness in the head. I know how to play this but when I start to sing my fingers don’t work anymore.”

Oplevelserne af mental overvældelse kan være forårsaget af en række forskellige faktorer. Studiet *Partially overlapping brain networks for singing and cello playing*¹⁰ (2018) viser at musikere som spiller en legato tone på cello og efterfølgende synger en tone anvender en større del af det samme center i hjernen. Cortese nævner i det tidligere refererede interview (2023) at ved både violinspil og sang skal man tænke på intonation, frasering og tonekvalitet samtidigt, så der er helt enkelt flere faktorer i spil, som kræver hjernens opmærksomhed, end hvis man spiller et instrument med bånd eller fast intonation. Dette kompliceres samtidigt af violinens nærhed til øret. Når man spiller violin, mærker man violinens vibrationer direkte mod halsen og violinens resonans blandes i hovedets med sangstemmen. Violinist og sanger Autum Brand nævner til den tidligere refererede online paneldiskussion (2020), at hun ikke føler sig komfortabel med at synge, når hendes violin rører halsen, fordi hun mærker vibrationerne mod struben. Alle disse faktorer kan være medvirkende til, at det kan være svært mentalt at adskille de to instrumenter.

Analyse af en øveproces

Jeg havde et tydeligt billede af mit tekniske niveau gældende violinsang, inden jeg begyndte dette studie. Jeg havde arbejdet med at synge over et simpelt violinakkompagnement, både

⁶ Wood Violins. *Viper*. Hentet d. 20-04-2023: [Wood Violins | Viper](#)

⁷ Cortese, Laura. (2023) Interview online via. zoom. Udført d. 14-03-2023.

⁸ Vigoda, V. Bell, M. Flax, R. Brand, A. (2020) EVS Livestream on singing and playing violin (panel discussion). Electric violin shop. Hentet fra youtube d. 27-03-2023: [EVS Livestream on Singing and Playing Violin \(Panel Discussion\) - YouTube](#)

⁹ Hirvonen, Päivi. (2023) Interview online via zoom. Udført d. 02-03-2023.

¹⁰ Seagdo, M. Hollinger, A. Thibodeau, J. Penhune, V. Zatorre, R. J. (2018) Partially overlapping Brain Networks for singing and cello playing. *Front Neurosci*.

med pizzicato og dobbeltgreb. Jeg havde afprøvet at spille og synge unisont samt i tertser. Jeg følte altid en vis usikkerhed, når jeg skulle spille og synge samtidigt, og jeg oplevede ofte at jeg sang for svagt sammen med violinen. Jeg havde al min træning fra konkret repertoire, som jeg havde optrådt med til koncerter i forskellige sammenhænge.

I løbet af min øveproces valgte jeg at fokusere på grundlæggende tekniske øvelser i håbet om at kunne opbygge et bedre teknisk fundament for violinsang. I starten af processen eksperimenterede jeg med forskellige øvelser. Senere i processen begyndte jeg at fokusere på en række specifikke øvelser, som jeg gentog. Ved hvert øvetilfælde valgte jeg en ny sang, som jeg brugte som udgangspunkt for øvelserne. Jeg valgte altid sange, som jeg kendte godt og havde sunget ofte, f.eks. vuggeviser, simple folkeviser og højskolesange. I løbet af min øveproces lagde jeg fokus på følgende grundlæggende øvelser.

1. Unison violinsang med melodi eller improvisation.
2. Øvelse i at variere lydstyrken: Denne øvelse havde 3 trin: a) at synge og spille præcis samme lydstyrke. b) at synge kraftigt og spille svagt samtidigt. c) at spille svagt og synge kraftigt samtidigt.
3. Violinsang i forskellige intervaller (f.eks. 2 oktaver, sekst stemme, terts stemme). Jeg øvede mig i at skifte mellem, hvornår sang og violin havde melodien.
4. At synge en drone og improvisere eller spille en melodi over den på violinen. Dette udviklede jeg senere til at synge et rytmisk akkompagnement og spille en melodi over det.
5. At spille en drone eller et rytmisk akkompagnement og synge over det. Denne øvelse var generelt lettere for mig og en af de få øvelser jeg havde trænet inden. Derfor lagde jeg mindre vægt på dette i min træning.

Balance i lydstyrke og ergonomi

Jeg indså hurtigt at for at få violinsang til at fungere, skulle jeg få violin og sang til at balancere i lydstyrke. Violinen har en naturlig lydstyrke som kræver kraft fra stemmen, for at den ikke skal blive underordnet ved akustisk samspil. Her tog jeg inspiration fra Päivi Hirvonens arbejde med violinsang og hendes øvelser i at skabe den samme lydstyrke med violinen og sangen.¹¹ Jeg observerede at øvelser, hvor jeg skulle fokusere på at ændre balancen i lydstyrke mellem sangstemmen og violinen hjalp mig til mentalt at adskille de to instrumenter. Når jeg f.eks. lod violinen spille kraftigere end sangen, føltes det også mentalt som om violinen trådte i forgrunden. Jeg brugte denne teknik senere ved indlæring af sværere passager i et stykke gennem at lade det instrument som havde den sværeste del spille kraftigere, så jeg bedre kunne fokusere på det, indtil jeg havde fået styr på sektionen.

Gennem mit arbejde med at finde en fælles lydstyrke blev det nødvendigt for mig at arbejde med både ergonomi og sangteknik. Min første overvejelse var, om jeg skulle sænke violinen, når jeg sang som i den amerikanske teknik eller om jeg skulle fastholde min klassiske position. Jeg valgte til sidst at fastholde min position med inspiration fra Päivi Hirvonen. Da Päivi i høj grad arbejder med ”violinsang” fremfor ”violinakkompagnement,” spiller hun mange krævende passager på violin, samtidigt med at hun synger. Hun har derfor arbejdet på

¹¹ Jeg havde en lektion med Päivi Hirvonen i Helsinki d. d. 19-02-2023 hvor hun forklarede og demonstrerede sin metode.

at styrke sin sangteknik, hvilket giver hende mulighed for at fastholde violinens position med mindre tilpasninger uden at det bliver til stor skade for sangen. Jazz violinist og sanger Rob Flax nævner i den tidligere omtalte paneldiskussion (2020), at han ikke sænker violinen når han synger. Han lader violinen fastholdes af kravebenet. Dermed kan han synge friere men samtidigt beholde sin klassiske positur. Ved at fastholde violinens position blev øvelserne sværere sangteknisk og intonationsmæssigt fordi violinen forblev tæt på øret. Samtidigt håbede jeg på, at det på langt sigt ville give mig flere tekniske muligheder, hvis jeg startede mine øvelser med udgangspunkt i en tilpasset version af den klassiske violinposition.

Grundet de ergonomiske udfordringer blev det ekstra vigtigt med en god sangteknik. Jeg opdagede hurtigt, at jeg havde problemer med at koordinere min vejtrækning, når jeg skulle spille og synge samtidigt, og jeg løb hurtigt tør for luft. Her hjalp det at øve sangen for sig, indtil jeg havde automatiseret vejtrækningen. Jeg mærkede et stort behov for at forbedre min støtte og at arbejde med dybe vejtrækninger. Eftersom meget bevægelse foregår på skulderniveau i violinspil, bliver man hurtigt forpustet uden en dyb vejtrækningsteknik og en stærk støtte. Støtten hjalp også med at styrke stemmens intensitet så jeg kunne synge med mindre luft på stemmen og en klarere lyd. Jeg arbejdede også med at finde en klang med min stemme som smeltede sammen med violinen. Jeg opdagede at en blanding af brystklang og hovedklang og blandingsvokaler såsom vokaler mellem "aaa" og "ååå" passede godt sammen med violinens klang.

Jeg arbejdede med min vejtrækning, min støtte, min klang, øvelser i at adskille violinspil og sang mentalt og øvelser, som øgede min opmærksomhed på balancen i lydstyrke mellem violin og sang. Gennem disse øvelser oplevede jeg en stor udvikling i løbet af min øveproces. Jeg oplevede at jeg kunne synge kraftigere og mere fraseret uden på samme måde at hænges af violinen.

I et notat fra min logbog d. 05-03-2023 skriver jeg:

"Jeg oplevede at det var lettere at kontrollere violinen vs. sangens dynamik under koncerterne. Det føltes som om, jeg kunne udtrykke mig mere - særligt sangmæssigt - gennem f.eks. at kunne lave melodiske variationer samt elementer af robato når jeg sang, samtidigt med at jeg holdt en fast rytme på violinkompet. Jeg observerede også dette, da jeg så videoindspilningen af forestillingen. Tidligere koncerter har føltes som om, jeg ikke har haft nok energi til at kunne fokusere på sangen og synge udtryksfuldt, fordi violinspillet samtidigt med sangen krævede meget opmærksomhed."

Intonation

En af de vigtigste parametre jeg arbejdede med i min øvning, var intonation. Min store udfordring ved violinsang var at være i stand til at høre sangstemmen og violinen både som to adskilte melodier og samtidigt som intervaller, der ændres over tid. Intonationen kompliceres af violinens nærhed til øret. Samtidigt gør følelsen af mental overvældelse at mange tekniske detaljer, som normalt er automatiserede, udmønter sig i intonationsproblemer. I min logbog d. 06-10-2022 skrev jeg:

"Det føles som om det pludselig er en anden person der skal intonere. Der er ikke nok plads i hovedet til at intonere violinen samtidigt med sangen. Jeg føler mig afskåret fra instrumenterne."

Det ovenstående citat påmindrer om de oplevelser, jeg tidligere har citeret hos Vigoda, Hirvonen og Cortese. Jeg skal pludselig være opmærksom på detaljer som strengeskift og fingrenes placering i forhold til hinanden for at kunne sammensætte violinmelodien med sangen.

I starten fokuserede jeg på min intonation gennem øvelser med unison violinsang i både en og to oktaver. Jeg startede med at øve at synge og spille en tone samtidigt, mens jeg fokuserede på at mærke vibrationerne i kroppen og genkende følelsen, når de to toner klingede helt rent. Senere gik jeg videre til at arbejde med intervaller og at skifte mellem dem gennem at spille en melodi mod en drone eller en basstemme. Ved at starte med at arbejde med unisont spil og sang forsøgte jeg at finde frem til en række grundlæggende intonationstendenser og problematikker, inden jeg gik videre andre øvelser.

Ved unison violinsang opdagede jeg en række tendenser, som påvirkede min intonation:

- Det var tydeligt lettere at intonere på violinen, når jeg spillede i en toneart hvor grundtonen var en løs streng (f.eks. D eller A) end i en toneart, hvor grundtonen skulle intoneres. Det var også tydeligt lettere at intonere i de mere almindelige ”violintonearter” end i de mindre automatiserede tonearter som f.eks. Db-mol.
- Det var sværere at intonere, når jeg sang i fuldregister, medmindre jeg arbejdede på at forme en lys klang.
- Jeg havde af og til en tendens til at synge lidt for højt sammen med violinen.
- Jeg havde en tendens til at spille den høje tredje finger lidt for lavt, når der var et strengeskift eller en nedadgående frase som den høje septim i D harmonisk mol. Denne tendens gentog sig med samme fingerposition, når jeg spillede i en anden toneart. Den lod derfor ikke til at være intervalafhængig.
- Når jeg spillede en opadgående frase med lav andenfinger og høj tredjefinger, havde jeg tendens til at andenfingeren blev for høj fordi den automatisk fulgte med tredjefingeren.
- Når jeg spillede med to forskellige fingerpositioner på hver streng f.eks. lav førstefinger på en streng og høj førstefinger på den anden streng, havde fingerens tidligere placering en tendens til at blive overført, hvilket ledte til en forkert intonation.
- Når jeg fokuserede på sangen og spillede violinen med lavere lydstyrke, var det lettere at intonere.

Ved violinspil og sang i skiftende intervaller oplevede jeg også en række tendenser:

- Jeg havde svært ved at intonere den høje septim når sangstemmen lå på grundtonen og violinen spillede septimen. Jeg havde en tendens til enten at ville sænke sangdronen til septimen for at mindske det ”skarpe interval” eller at spille septimen lidt for lavt på violinen.
- Det krævede ekstra opmærksomhed, hver gang der var et intervallskift. Hvis jeg spillede en opadgående skala og sang en tert over, krævede det ekstra fokus, hver gang intervallet skiftede mellem en lille og en stor tert.
- Ved skiftende intervaller hjalp det, når jeg fokuserede på at høre violinens tone mentalt samtidigt med, at jeg lyttede til sangtonen, inden jeg begyndte at spille.

Undervejs i processen oplevede jeg en stor udvikling i min evne til at overskue, analysere og arbejde med problemerne ved intonation, som opstår under violinsang. Jeg mærkede også at intonationsproblemerne mindskedes, for hver gang jeg begyndte at lære en ny melodi, og indlæringsstiden kortedes ned. Jeg observerede at unison violinsang tvang mig til at blive opmærksom på alle tekniske svagheder i violinspillet. Øvemethoden tvang mig til at blive opmærksomme på detaljer, som normalt kører på automatpilot, når jeg spiller, og jeg blev tvunget til at vide meget præcist, hvad jeg ville udtrykke. Opmærksomheden hjalp mig til at spille med en tydeligere retning. I min logbog d. 15-03-2023 skriver jeg:

”Efter øvningen spiller jeg en jig på violinen, og jeg mærker at min intonation er forbedret. Det føles som om mit øre er indstillet på bedre at mærke vibrationerne, og jeg mærker dem i kroppen. Det føles også som om, at jeg spiller med større bevidsthed om, hvad jeg vil udtrykke, skønt det er en helt anden melodi.”

Indstudering

Jeg observerede, at der generelt var stor forskel på hvor svært det var, at kombinere violinspil og sang, alt efter hvad der blev spillet. Rytmiske figurer på violinen som chopping og akkompagnement var lettere at kombinere med stemmen end melodier og melodiske fraser. Det var også lettere at spille melodien på violinen og synge en andenstemme, end at gøre det den anden vej rundt. Når det kom til at spille en melodi mod en drone, blev forskellen endnu tydeligere. Det var ligetil at spille en violindrone og synge melodier eller improvisere over den. Men det var ekstremt svært at synge dronen og spille melodien. Disse observationer gjorde mig opmærksomme på mønstre, som hjalp med at adskille instrumenterne i hjernen. Så snart violinen fik en rytmisk funktion og sangen fik en melodisk funktion, blev det lettere at adskille de to instrumenter. Jeg anvendte senere dette, når jeg skulle lære en svær passage gennem først at øve violinmelodien med pizzicato sammen med sangen, inden jeg begyndte at spille med bue. Dermed fik violinmelodien en mere rytmisk funktion, som gjorde det lettere at forstå, hvordan de to melodier passede sammen. Det hjalp, når jeg vænnede mig til intervallerne og intonationen, inden jeg begyndte at spille med bue. Jeg anvendte også denne viden til at udfordre mig selv og lave øvelser, som var mindre intuitive. Jeg havde vænnet mig til ofte at have sangen i en melodisk rolle og violinen i en akkompagnerende rolle. Det var en udfordring at bytte rundt på disse roller og spille melodien på violin, mens jeg anvendte sangen som akkompagnement. Jeg havde ikke det samme visuelle billede af akkorderne, som jeg havde på violin og det krævede større præcision i intonation og viljestyrke til at fastholde en bastone i sangen når enkelttoner i melodistemmen dissonerede.

Jeg opdagede også at øvelserne hjalp mig med at forstå melodier, som jeg allerede havde spillet i mange år på et andet niveau. Når jeg begyndte at øve en sang, jeg kendte godt, oplevede jeg at jeg behøvede at genlære melodien på både violin og sang i det øjeblik, jeg forsøgte at sætte dem sammen. Det var ikke nok at forstå melodien på instrumenterne hver for sig baseret på en række af toner. For at kunne spille dem sammen blev jeg nødt til at opfatte de to melodier som et hele bestående af en forandring af intervaller over tid. Jeg var derfor nødt til at genlære melodierne med deres interval- og rytmekombination frase for frase. Når det til sidst var kommet på plads, skulle jeg forsøge igen at adskille de to melodier, så jeg kunne fokusere på individuelle fraseringer og ornamenten på hvert instrument for at skabe en følelse af to musikere, der spiller sammen og danner en helhed.

Et konkret eksempel på denne indstuderingsmetode er fra min logbog d. 14-03-2023, hvor jeg arbejdede på at synge en rytmisk basstemme baseret på en 16-delsfigur, samtidigt med at jeg spillede en melodi på violinen som havde en række punkteringer og rytmiske variationer. Jeg nåede frem til følgende øvemethode:

- Først øvede jeg at spille melodien over en sangdrone. Jeg spillede melodien frase for frase for at vænne mig til intervallerne, få intonationen på plads og automatisere, så jeg ikke skulle fokusere på, hvad jeg spillede på violinen.
- Derefter øvede jeg at klappe rytmen, mens jeg sang melodien.
- Så øvede jeg at klappe melodians rytme, mens jeg sang komp-stemmen.
- Til sidst satte jeg det hele sammen langsomt frase for frase. Jeg startede med at spille melodien med pizzicato sammen med sangen, inden jeg satte det sammen med bue.

Ved at øve på denne måde kunne jeg fokusere på dele af helheden så som intonationen og den rytmiske koordination, inden jeg sammensatte alle elementerne. Denne strategi gjorde det muligt for mig at overvinde følelsen af mental overvældelse.

”Først føles det som om der er en mur mellem mig og instrumentet. Efterhånden som øvelserne skrider frem brydes muren ned langsomt, og det bliver efterhånden muligt at tænke på frasering f.eks. på violinen.”

Konklusion og diskussion

Beskrivelsen af denne øveproces er baseret på mine egne erfaringer og min individuelle baggrund som musiker. Undervejs i processen tænkte jeg meget over, om det ville være muligt at finde frem til en generel øvestrategi. Jeg havde personligt stor gavn af alle de tekniske øvelser, jeg udførte samt at analysere de forskellige problematikker såsom ergonomi, intonation og lydstyrkebalance og arbejde med dem en ad gangen. Jeg havde stor gavn af at arbejde med min sangteknik og violinen separat inden jeg satte det sammen. Jeg havde også stor gavn af at opdele en melodi i sine bestanddele og øve rytme, harmonik, balance og frasering for sig. Men dette er ikke nødvendigvis en velfungerende metode for alle. Cortese nævner i mit interview (2023), at hun sjældent benytter tekniske øvelser, men i stedet lærer nye teknikker gennem den musik hun skriver. Hirvonen beskriver i et andet interview (2023) hvordan hun gennem sin undervisning har indset, at der ikke findes en læringsmetode for violinsang, som fungerer for alle. Hver musiker har brug for at finde sin egen vej.

Som musiker føler jeg, at processen har åbnet en dør ind til et nyt univers af muligheder for min fremtidige udvikling.

Gennem at arbejde med unisont violinspil og sang bliver jeg nødt til at arbejde aktivt med alle små detaljer i min frasering. Når jeg senere spiller melodierne solo, har jeg forbedret min frasering og mit udtryk på violinen.

Processen træner mit gehør og min evne til at høre og fokusere på mange ting samtidigt. Efter at have arbejdet med flerstemmig violinsang mærker jeg, hvordan jeg er blevet opmærksom på vibrationerne fra musikken i kroppen og mit gehør bliver trænet til at lytte efter små variationer i min intonation.

Gennem at arbejde med improviseret unisont violinspil og sang, kan jeg forbedre min improvisation. Processen kan måske blive en nøgle til at forkorte forbindelsen mellem melodierne i hovedet, og det som kommer ud af fingrene. Dermed åbner det muligheder for at arbejde med mere sangbare improvisationer. Jazz violinisten Rob Flax nævner i den tidligere refererede paneldiskussion (2020), at denne forståelse var en nøgle til hans eget musikerskab.

Gennem at opdele min øveproces i mindre bestanddele, udvikler jeg strategier for indlæring af nyt og svært materiale. Dette er strategier, som jeg også kan anvende til at tilegne mig nye tekniske færdigheder i fremtiden.

Gennem at forbedre min grundlæggende teknik og forståelse for simultant violinspil og sang, har jeg åbnet nye muligheder for mit eget kunstneriske udtryk og mine fremtidige kompositioner. Det har også fået mig til at føle mig sikrere og mere komfortabel, når jeg anvender simultant violinspil og sang som en del af mine eksisterende koncerter.

Alle disse øvelser og indsigter er baseret på min individuelle oplevelse. Jeg håber alligevel, at de kan være en inspirationskilde, som kan få flere til at kaste sig ud i at lære denne teknik. Gennem at tydeliggøre mine og andre violinisters udfordringer undervejs i læringsprocessen, ønsker jeg også at tydeliggøre at udfordringerne er en del af læringsprocessen, og at de kan overvindes gennem konkrete øvestrategier. Der er et stort potentiale for forsat udvikling og fremtidige undersøgelser inden for dette område.

Materialet som disse resultater er baseret på, er kun et lille antal sammenlagte timer. Alle øvetilfælde er dokumenterede mellem september og marts, men nogle gange er der gået flere uger mellem hvert enkelt øvetilfælde. Det kunne være interessant at observere, hvor stor en udvikling der kunne ske, hvis øvetilfældene havde været skemalagt og udført hver eneste dag henover fire måneder.

Der findes mange forskellige måder at bruge denne teknik i et musikalsk sammenhæng. Hirvonen og Cortese har to fundamentalt forskellige tilgange. Hos Cortese har violinen en funktion af ”violinakkompagnement” og sangen er altid i fokus. Hun nævner i mit interview (2023) at en af de største udfordringer i hendes kompositioner er at skrive musikken så violinen ikke tager for meget plads. Violinens rolle er at understøtte og tilføje teksturer til sangen.

Hirvonen arbejder i stedet aktivt med at violinen og sangen skal få to ligelige roller. Hun definerer sig selv som ”violinsanger” i *Soolosoitan mahti / The power of soloing* (2020) og skriver, at hun indeholder to musikere, der interagerer med ligelig plads. For hende kan melodirollen veksle løbende mellem sangen og violinen og nogle gange har sangen en akkompagnementsrolle.

Jeg er stadig så tidligt på min rejse i violinsang at det endnu er svært at sige hvilken retning jeg kommer til at gå i, og hvordan det i fremtiden vil forme mit musikerskab. Men som både Hirvonen og Cortese uafhængigt understreger i mine interview (2023) er det en læringsproces som aldrig slutter. Ved hver ny melodi man lærer, skal man igennem lidt af den samme tilvænningsproces for at kunne synge og spille samtidigt og mentalt adskille de to instrumenter. Med øvelse og tid kommer det hurtigere og lettere men det er en udfordring, som aldrig forsvinder helt.

Referencer

- Autere, H. (2011) PhD. Viululaulaja /The Fiddle singer. Sibelius akademiet
- Cortese, Laura. (2023) Interview online via. zoom. Udført d. 14-03-2023.
- Haigh, C. Fiddle singing. Hentet d. 27-03-2023 fra: [Fiddle Singing \(fiddlingaround.co.uk\)](https://www.fiddlingaround.co.uk)
- Hirvonen, Päivi. (2023) Interview online via zoom. Udført d. 02-03-2023.
- Hirvonen, P. (2020) PhD. Soolosoitan mahti / The power of soloing. Laulava viulisti nykyansamusiikin säveltäjänä ja esittäjänä. Sibelius Akademiet, Helsinki.
- Molsky, B. (2008) Cottoneye Joe. Hentet fra youtube d. 27-03-2023: [Bruce Molsky - Cottoneye Joe - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)
- Molsky, B. (2006) Singing with the fiddle. Accompanying old time songs and ballads. DVD-coverbeskrivelse hentet d. 27-03-2023 fra: <https://www.amazon.com/Singing-Fiddle-Accompanying-Time-Songs-Ballads/dp/B000JK8O8Q>
- Molsky, B. (2010) Singing with the fiddle by Bruce Molsky. Hentet fra youtube d. 27-03-2023: [Singing with the Fiddle by Bruce Molsky - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)
- Seagdo, M. Hollinger, A. Thibodeau, J. Penhune, V. Zatorre, R. J. (2018) Partially overlapping Brain Networks for singing and cello playing. Front Neurosci.
- Vigoda, V. Bell, M. Flax, R. Brand, A. (2020) EVS Livestream on singing and playing violin (panel discussion). Electric violin shop. Hentet fra youtube d. 27-03-2023: [EVS Livestream on Singing and Playing Violin \(Panel Discussion\) - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)
- Wood Violins. Viper. Hentet d. 20-04-2023: [Wood Violins | Viper](https://www.woodviolins.com/viper)

Bilag

Logbog: September 2022 - Marts 2023

1) 08-09-2022: 1 time

1. Øvelse i synkron unison improvisation med violin og sang.

Observationer: Det var svært at intonere i 2 oktaver. Jeg havde udfordringer ift. sangregister særligt når jeg skulle skifte register. Jeg arbejdede med at automatisere oktavering med stemmen fra b1. Efter et par øvelser og indspilninger blev det mere fraseret og lettere at frasere tydeligt med violinen samtidigt med sangen.

2. Øvelse i at spille og synge en skala i tertser og kvinter.

Observationer: Det var relativt let at intonere tertsen. Det var svært at intonere 7'ende trin i skalaen i kvinter. Jeg arbejdede på at føle efter i kroppen for at finde en bestemt følelse af vibrationerne i kroppen, når det virkelig stemte i en ren kvint.

3. Øvelse i at improvisere og synge tertsen.

Observationer: Det var en udfordring at intonere fuldstændigt.

4. Øvelse i at variere dynamik separat: Jeg øvede sangen ”jeg gik mig ud og ind” med et simpelt komp. Jeg øvede mig i at holde sangen i samme volumen, mens jeg spillede skiftevis piano og forte i violin-kompet. Det var en udfordring og en god øvelse, som tvang mig til at adskille de to instrumenter i hjernen.

Idéer til fremtidige øvelser:

- Øve forskellige intervaller i relation til sangtonen.
- Både holde en tone på violinen og synge forskellige intervaller op og ned og omvendt.
- Øve forskellige akkorder i relation til en sangtone.

2) 13-09-2022: 20 min

1. Øvelse i at spille et ostinat og improvisere sang over det.
2. Øvelse i at spille en schottisch og synge både overstemme og understemme til den. Det var svært at skifte mellem over- og understemme.

Idéer til fremtidige øvelser:

- At improvisere modrytmer og øve modrytmer med sang og violinspil.

3) 20-09-2022: 15 min

1. Øvelse i at improvisere unisont violinspil og sang samtidigt.

Observation: Det fungerede godt i modale skalaer.

2. Øvelse i at synge en terts-stemme over.

Observation: Det fungerede

3. Øvelse i at synge en sekststemme til melodien på violin.

Observation: Det var sværere med en sekststemme under. At synge seksten og spille melodien var sværere med intonation.

4. Jeg trænede at spille en tone og at finde/synge en stor sekst under.

4) 21-09-2022: 10 min

1. Øvelse i at improvisere og synge en terts stemme over:

Observation: De to stemmer kobles sammen til et i hjernen. Hjernen vil gerne følge samme interval. Der hvor intervallerne ændres mellem stor og lille terts bliver det svært. F.eks. er fjerde trin i dur sværere end de andre. Måske fordi det føles som om at den nederste tone (violin) skal justeres nedad for at spille en stor terts, hvor det tidligere har været små tertser som justeres af overstemmen (sangen). Så hjernen skal skifte fokus.

st lt lt **st** st st lt lt
Sang: 3 1 4 s 5 1 **6** s 7 s 1 s 2 1 3
Violin: 1 s 2 s 3 1 **4** s 5 s 6 s 7 1 8

5) 22-09-2022: 10 min

Jeg øvede mig i at synge en bas-gang til Gwen-Kren An Noz, samtidigt med at jeg spillede melodien på violin.

Observation: Det var mega svært at intonere. Det var særligt svært, når der var 1) modrytmer 2) modsatte bevægelser hvor violinen spiller f.eks. en lille sekund op og sangen går en stor sekund ned.

6) 06-10-2022: 1 time

1. Øvelse i at spille og synge i unison improvisation:

Observation: det føltes let.

2. Øvelse i at lave fills og komp, mens jeg sang en melodi
3. Øvelse i at synge en sekst-stemme under melodien:

Observation: det var svært at intonere

4. Øvelse i at spille og synge 2 stemmer samtidigt på Nihawend Longa.

Observation: det var svært at intonere ved interval skift generelt. Er det mon lettere at synge en understemme eller en overstemme til melodien på violin, eller er der ingen forskel? Det føles som om at det "pludselig" er en anden person, der skal intonere. Det er ikke nok plads i hovedet til at intonere violinen sammen med sangen. Jeg føler mig afskåret fra instrumenterne.

02-11-2022: PAMOJA SHOW

Observation efter at have spillet forestillingen: "Pamoja og den magiske tromme."

Jeg føler at øvelserne har givet mig mere uafhængighed, når jeg spiller Pamoja. Det er lettere at fokusere på 2 ting samtidigt.

7) 10-11-2022: 15 min

Øvelse i at spille et ostinat, samtidigt med at jeg synger en skala opadgående og nedadgående i forskellige tempi (halvnoder, 4-dele, 8-dele, 16-dele).

Refleksioner:

- Som violinist mærker man vibrationerne fra violinen i hovedet. Mon de interagerer med vibrationerne fra stemmen, så det bliver svært at intonere?
- Vibrationerne fra violinen kan hjælpe med at "varme" sangstemmen op?
- Mon man tænker på samme måde melodisk og anvender samme center i hjernen? Det er sværere at spille 2 melodier samtidigt end melodi (sang) og komp.
- Det er svært, når det ikke er samme intervaller: F.eks. at spille en skala på violinen og synge tertserne, hvor der er skiftevis små og store tertser. Hver gang der er et skift, kræver det ekstra opmærksomhed.

15-11-2023: ONLINE MØDE MED PÄIVI

Jeg fik en liste med øveidéer og metoder, som jeg kunne afprøve. Fokus på at få de basale teknikker til at fungere såsom unisont spil og sang med forskellige dynamikker, intervaller, melodi mod en drone etc.

8) 20-11-2023: 20 min

Øvelse i at spille "Smedesvenden" unisont med violin og sang. Øvelse i 3 volumen. 1) samme styrke med violin og sang. 2) violin = piano og sang = forte 3) violin = forte og sang = piano. Jeg spillede samme øvelse først i Dm og derefter i Em.

Observationer:

I Dm er 6 trinnet svært pga. en lav førstefinger. Fingeren vil automatisk spille trinnet højere som på den anden streng. 4 trin er også svært ift. intonationen pga. strengeskift. 7'ende tonen har en tendens til at blive lidt lavere (ca. som en kvart-tone intoneret midt imellem en høj og en lav 7'er). Sang intonationen er svær når sangen er i piano.

Når jeg ændrede toneart til Em opdagede jeg andre problemer ift. intonationen. Dvs. intonationsvanskelighederne er ikke bare intervalafhængige. Jeg havde et problem med sangdelen i E-mol. Det blev sværere at intonere, når jeg ikke sang i fuldregister. Det var noget med klangen, som ikke blandedes lige så godt med violinen.

9) 25-11-2023: 2 timer

Øvelse i at spille "jeg gik mig ud og ind" unisont med violinspil og sang i 3 lydstyrkeforskelle (Øvelse i 3 lydstryker. 1) samme styrke med violin og sang. 2) violin = piano og sang = forte 3) violin = forte og sang = piano) i alle 12 tonearter og undersøge hvor der var intonationsproblemer.

Observationer:

Dm:

- Det var svært at fokusere på vejtrækning uden at det påvirkede violinspillet.
- Intonationen blev bedre af først at øve violin og sang separat.

- Violinen følger sangintonationen: Jeg har haft en tendens til at synge 7'ende trinnet lidt for lavt (som en kvarttone). Derfor blev det pludseligt svært at intonere med violinen uden at rette sangen.

Cm: intonationen blev pludselig sværere.

Bm: bedre intonation

Am: Samme intonations problem på 6 tone.

Gm: Lyder godt i det højere register

Bbm: Jeg har en tendens til at spille 6 tone for højt. Tonearten passer godt til min stemme.

Dbm: Det var svært at intonere, fordi det var mindre automatisk for violinen. Det er et eksempel, hvor intonations-problemet er forårsaget af violinen.

Abm: Intonationsproblemerne skyldes igen, at det er en mindre familiær toneart for violinen.

Ebm: Var mærkeligt nok lettere en Abm at intonere? Måske pga. sangregisteret.

Em: Let toneart som ligger fint ift. register

Fm: Er mærkeligt nok lettere at intonere end F#m

F#m: Af en mærkelig grund var det sværere at intonere i F#m end Gm, selvom det ikke er en specielt svær toneart.

Intonationsproblemer i alle "lette" tonearter (foruden Db mol og Abmol) har en tendens til at blive overført uanset tonearten. F.eks. en for høj 6. tone.

Efter øvningen føles det som om, at det er blevet lettere at fokusere på vejtrækning og en god sangteknik, uden at det kommer i vejen for violinspillet.

10) 24-12-2022: 20 min

Øvelse i at spille og synge "se nu stiger solen" unisont samtidigt med 3 lydstyrkeforskelle. Jeg øver først at spille sang og violin en gang separat, inden jeg sætter dem sammen.

Observationer:

Det var svært når melodien havde et større interval nedad end på vej op.

Når jeg fokuserede på lydstyrken separat kom hhv. sang og violin i forgrunden i hovedet.

Violinen intonerer højere end sangen på de første 3 toner.

Selv med svag sang, var det svært at intonere violinen.

Når fokus i stedet var på sangen og violinen fulgte med, var det meget nemmere at intonere.

Når det 2 havde samme styrke, var det medium svært med intonationen.

11) 28-12-2022: 10 min

Øvelse i at synge og spille "Lille Lam" med tre dynamikker.

Observationer:

Når jeg fokuserede på violinen, blev det lettere med sangen.

Påvirkes intonationen på violinen af der, hvor sangintonationen er svær?

12) 03-01-2023: 20 min

1. Jeg øvede mig i at spille en tone og variere hvilket instrument, der spillede kraftigt og svagt. Jeg lyttede efter klangene og overtonerne og forsøgte at få de to instrumenter til at smelte sammen. Jeg arbejdede med at mærke vibrationerne i kroppen og føle at instrumenterne smelter sammen og gjorde dette i 3 dynamikker.
2. Jeg sang "Gå stille og tyst gennem verden" og spillede unisont med violinen i 3 dynamikker og to tonearter (Am og Dm). Jeg fokuserede på at udtrykke og improvisere ornamenten på violinen, mens jeg sang.

Observationer:

Det er lettere med intonation, når violinen er kraftigere. Det føles generelt lettere at kontrollere nu.

I Am: ligger melodien godt og det resonerer godt. På vej ned har tonen en tendens til at blive lidt for høj i violinen, hvis ikke jeg aktivt på det. Pga. den lave tert vil 2. finger gerne følge med op og placerer sig ikke automatisk på vej ned men i stedet der, hvor den er havnet.

13) 04-01-2023: 1 time

1. Øvelse i at spille en drone og improvisere sang over.

Observation: Det var ikke svært. Violin drone + sang improvisation har god intonation. Jeg fokuserer samtidigt på at øve mig I, hvilket interval jeg er på ift. grundtonen.

2. Øvelse i at synge en drone og improvisere violin over.

Observation: Det var meget svært at intonere. Hvorfor? Sangstemmen (dronen) kan lettere flytte sig og korrigerer efter violinen. Jeg skal træne den i at ligge fast. Violin-dronen- særlig på en løs streng – kan ikke ændre sig.

Det virker bedst hvis jeg prøver at tænke/høre den ”anden” tone, samtidigt med at jeg spiller den første tone.

Jeg mistede f.eks. sang-dronen, da jeg gik op til 4. trin i skalaen, fordi jeg glemte at høre intervallet og at høre dem samtidigt.

7-endetrin er svært, fordi det føles mere dissonant. Skal det intoneres tempereret eller skal intonationen justeres, så det bliver mindre dissonant? Jeg har en tendens til at intonere 7'ende trinnet lidt lavere, for at mindske den skarpe lyd.

3. Øvelse i at synge og spille ”Hr Torbens datter” unisont i tre dynamikker samt to tonearter (Dm og Cm).

Observation:

Dm: Det er blevet meget lettere og mere flydende at lære en ny sang. Jeg havde intet problem med intonation lige fra starten.

Cm: Det tog lidt længere tid at få melodien til at sidde på violinen. Cm ligger godt for stemmen. Det var tydeligt sværere i en toneart, hvor man skal intonere grundtonen på violinen (fordi det ikke var en løs streng), samtidigt med at der var et spring op til grundtonen i sangdelen.

14) 05-01-2023: 30 min

Jeg øvede mig i at spille ”Kringesat av fiender” i Dm i tre dynamikker samt i 2 oktaver.

Observation:

Jeg mærkede tydeligt, at det var sværest at spille i samme dynamik med både violin og sang. Når jeg spillede det ene eller det andet instrument kraftigere, følte det som om hjernen skiftede fokus.

Det var svært at intonere den høje septim. Særligt når frasen var nedadgående for at sikre at den blev høj nok.

Det var lettere at intonere præcist, når jeg sang og spillede i samme oktav. Det var svært at intonere i 2 oktaver med samme volumen. Frasen (”spør i angst”) var svær at intonere.

Efter at have lavet øvelsen var det en lille smule lettere at intonere med samme volumen.

15) 22-01-2023: 30 min

1. Jeg øvede "Tre skalke" med unison violin og sang samt i 2 oktaver og i tre dynamikker.

Observation: At spille og synge i samme oktav er blevet mere flydende, og det lyder mere som 2 fraserende instrumenter. I 2 oktaver var det pludselig en udfordring igen med intonationen. Det krævede langsom øvning at få intonationen på plads. Det følte minde flydende.

Igen når man spillede 6-7-8 var der en tendens til at 6-tonen blev for høj, fordi at den automatisk fulgte med 7'eren.

2. Øvelse i at spille en drone og improvisere med sang samt at synge en drone og improvisere med violin.

Observation:

Improvisation til violin-drone var let, men det var en stor udfordring den anden vej.

Dette kommer til at kræve lang tids øvning. Hvorfor så svært? Måske fordi hvert interval skal intoneres for sig og stemmen er så let flytbar.

19-02-2023: LEKTION MED PAIVI I HELSINKI

Jeg observerede at det var relativt let for mig at implementere flere af de øvelser jeg fik med det samme, hvilket jeg ikke ville have klaret tidligere. Særligt at spille og synge unison følte let nu.

Jeg blev opmærksom på vigtigheden at sangteknik – særligt støtte for at stemmen kan hamle op med violinens kraft.

Blev opmærksom på hvilke sang-vokaler, som passer godt sammen med violinen.

16) 23-02-2023: 1 time

1. Jeg øvede "Der står en lind i min faders gård" unison med sang og violin samt i 2 oktaver og med 3 dynamikker. Jeg arbejdede først med at være forbundet til kroppen. Derefter blev sangen meget tydeligere. Jeg arbejdede også med både at få kroppens resonans og hovedets overtoner med i klangen i sangen. Jeg arbejdede med at have klangen længere fremme i munden samt i hovedet. Derefter smeltede sangen bedre sammen med violinen. Jeg arbejdede med at have kropskontakt samtidigt med en lysere klang.

Observation: Det kom let at spille og synge unison.

2. Jeg øvede mig i at synge en drone samtidigt med, at jeg spillede melodien på violin.

Observation: Det krævede kraft fra kroppen. Jeg skulle tænke aktivt på ikke at synke når melodien spillede dybere toner. 7'ende trin på violinen var svært at intonere sammen med dronen. Jeg havde en tendens til at synke lidt på 7'ende trin.

3. Øvelse i at synge en rytmisk dronefigur og spille melodien samtidigt. Øvelse i at synge en simpel komp-stemme og spille en tone op og ned.

4. Øvelse i at synge en tertstemme over melodien på violinen.

Observation: Det var svært at intonere. Jeg havde en tendens til at synge for højt med violinen.

25-02-2023 ØVESESSION MED PAMOJA

Under øveren skrev jeg en ny sang, hvor jeg både sang og spillede samtidigt. Dette var noget jeg ikke havde klaret tidligere uden lang tids øvning, men her var jeg i stand til at spille og synge begge melodilinjer samtidigt næsten med det samme. Ugen efter optrådte jeg med den selv samme sang 3 gange. Det følte som om jeg var kommet et skridt videre.

05-03-2023: PAMOJA SHOW

Jeg oplevede at det var lettere at kontrollere violinen vs. sangens dynamik under koncerterne. Det føltes som om, jeg kunne udtrykke mig mere - særligt sangmæssigt - gennem f.eks. at kunne lave melodiske variationer samt elementer af robato, når jeg sang samtidigt med, at jeg holdt en fast rytme på violin-kompet. Jeg observerede også dette, da jeg så videoindspilningen af forestillingen.

Tidligere koncerter har føltes som om, jeg ikke har haft nok energi til at kunne fokusere på sangen og synge udtryksfuldt, fordi violin spillet samtidigt med sangen krævede meget opmærksomhed.

17) 12-03-2023: 1 time

1. Jeg øvede "the knight" i D violin og sang i 3 dynamikker, både unisont samt i 2 oktaver.

Observation:

Intonationen var god efter bare en gennemspilning.

Da jeg startede med at arbejde med sangen, blev den mere kraftfuld.

Da jeg lavede samme øvelse i 2 oktaver, havde jeg problemer på 7'ende trinnet i skalaen. Jeg intonerede let lidt skævt på sidste tone.

Måske handler det ikke om 7'ende trinnet men om 3. finger på G-strengen? Jeg havde samme problem i D-dur øverste oktav, hvor det var grundtonen.

2. spille kompstemme på violinen og synge sangen.

Observation: Det var let.

3. Prøver at synge rytme-kompet og spille melodien på violinen samtidigt.

Observation:

Det var svært. Jeg kom frem til følgende øvemetode.

Jeg øvede først at synge dronen som en lang tone og spille melodien på violin, indtil intonationen fungerede.

Jeg øvede rytmen. Jeg øvede at klappe melodiers rytme samtidigt med at jeg sang kompetens rytme. Derefter satte jeg det sammen på violinen bid for bid. Jeg anvendte rytmen nedenfor.

4. Øvelse i at synge tertstemme over melodien på violinen samt omvendt:

Observation: det fungerede relativt let. Også der hvor melodien og stemmen afviger. Det virkede også let den anden vej rundt. Det blev lettere når jeg spillede 2.-stemmen på violinen svagere. Det var dog svært at fokusere på sangteknik samtidigt.

18) 14-03-2023: 1 time

1. Øvelse i at kompe på violinen mens jeg sang (the knight) samme sang som sidst.

Observation: Det var let at synge melodien lidt robato (med frasering) over en fast kompstemme.

2. Øvelse i at synge drone samtidigt med, at jeg spiller melodien på violin.

Observation: først skal jeg automatisere, så jeg ikke skal fokusere på fingrene. Øvede mig i at lytte, hvordan tonerne ”smelter” sammen. Øver mig i spille melodien langsomt frase for frase sammen med sangdronen og lytte til intonationen. Vælger ”åå” i stedet for ”aaa” på sangdronen. Efter et stykke tid begyndte jeg at spænde i kæben og skulle fokusere på at slappe af.

Jeg øvede mig i at øge tempoet.

Det kræver mere øvning at få min stemme til at være stærk og stabil. Jeg har en tendens til at følge med den høje 7’er, i stedet for at blive på grundtonen med sangen.

Ved først at klappe rytmen mens jeg synger sangen, isolerer jeg de svære steder. Derefter øvede jeg det modsat. Jeg klappede sang-rytmen og sang kompet.

Derefter blev det meget lettere at spille violin-delen og sang-delen samtidigt.

Refleksioner:

Problemet, og det som gør at det virker uoverskueligt, er mængden af faktorer, som skal koordineres og passe sammen. Derfor er det vigtigt at isolere dem og øve dem én ad gangen.

- 1) Sangteknik – støtte og vejrtrækning på trods af violinens position.
- 2) Intonation – (dette problem findes ikke på piano, guitar og trommer).
- 3) Balance mellem de to instrumenter (som besværliggøres af at violinen er så tæt på øret)
- 4) Koordination mellem f.eks. 2 forskellige rytmer – (som på piano, guitar og trommer).

Derefter skal dette passe sammen og fungere samtidigt. Samtidigt skal man udtrykke sig.

Øvelserne giver violinspillet mere retning og bestemthed bagefter. Jeg er nødt til at vide meget tydeligt hvad jeg vil udtrykke. Det kan ikke længere køre på autopilot. Derfor kommer det også ud over scenekanten.

Et trick som hjælper er at reducere volumen på violinen og lade den svære del (i dette tilfælde sangstemme-kompet) være i fokus.

Et andet trick er først at spille violinmelodien pizzicato sammen med sang inden arco.

Først føles det som om, der er en mur mellem mig og instrumentet. Efterhånden som øvelserne skrider frem brydes muren ned langsomt, og det bliver efterhånden muligt at tænke på frasering f.eks. på violinen.

Først spilles melodierne meget stift på violinen. Efterhånden som det føles lettere at kombinere med sangen ligger jeg bueteknik på.

Ved sidste indspilning i øvesessionen var der stadig lidt problemer med groovet, men jeg begyndte at komme over barrieren, hvor jeg kunne udtrykke mig selv.

19) 15-03-2023: 30 min

Øvelse i at spille en drone (A) på violinen og syng en kromatisk skala op og ned samt omvendt (syng dronen og spille skalaen).

Observationer:

Sangskala og violindrone var let – jeg fokuserede på at mærke vibrationerne i kroppen
Violinskala og sangdrone: Jeg øvede intonationen gennem at vende tilbage til grundtonen mellem hver tone, så jeg vender mig til klangen. Derefter kunne jeg spille skalaen hurtigt. Det føles meget lettere nu, end første gang jeg prøvede at spille på violin sammen med en sangdrone. Det føles ikke som om der er en blokering men snarere som om at min stemme bare skal vænne sig til klangene. Jeg har en tendens til at sangdronen gerne vil stige lidt, når jeg spiller opadgående på violinen. Jeg skal tænke aktivt på at holde den nede. Det hjælper at spille violintonerne svagere og fokusere på sangdronen (den svære del). Det kræver viljestyrke at holde sangdronen stabil og kommer ikke naturligt – den vil gerne følge med violinen.

Efterfølgende øvningen spiller jeg en jig på violinen og jeg mærker at min intonation er forbedret. Det føles som om mit øre er indstillet på bedre at mærke vibrationerne, og jeg mærker dem i kroppen. Det føles også som om, at jeg spiller med større bevidsthed, hvad jeg vil udtrykke, skønt det er en helt anden melodi.

20) 16-03-2023: 30 min

Jeg øvede at tralle en melodi unisont med violinen (Skymningsvalsens) i 3 forskellige volumen. Dette var en langt mere krævende melodi både sang og violinteknisk end alle andre øvelser, jeg har haft. Jeg klarede det nogenlunde på første forsøg, hvilket viser hvor langt jeg er kommet. Unison sang-og violin er en god metode til at øve melodier på violinen. Det fremhæver alle svagheder og tvinger mig til at udtrykke mig meget klart. Der er dog stadig et stort spring mellem, hvor klart jeg udtrykker mig på violinen for sig vs. Når sang kommer på i det mere tekniske repertoire.